

zemi rádové, zvláštním poměrám jejím přiměřením, a to pro obce venkovské i pro města.

Při pracech těchto budíž mimo to k tomu hleděno, aby se interesům převažujícím též propůjčilo působení převažující, a aby se jak při volení aktivním i pasivním, v příčině zřízení představených a výborů obecních předsebraném, tak i v záležitostech obecních rozhodná převaha zjistila majetnosti pozemní podle toho, v jaké rozšířenosti byla ve svazek obecní vzata i podle hodnoty její berničné, průmyslu ale v poměře k veškeré majetnosti pozemní — v městech zvláště majetnosti domovní — a pokud možná korporacím pro potřeby duchovní i hmotné.

V království Lombardsko-Benátském má se řád obecní tam uvedený v platnosti zachovati s výhradou oprav, ježto by se snad dle zkušenosti potřebnými býti viděly.

17. Sudství vykonávati budou v celé říši úřadové a soudové k tomu zřízení podle zákonů průchod majících ve jménu Jeho cís. král. apoštolského Veličenstva.

18. Úředníci právní a soudcové mají při vykonávání sudství zachování býti samostatní, co se však týče ostatních jejich osobních vztahů služebních, mají strany nich platnost míti předpisové, pro úředníky státní vydané.

19. Odloučení soudnictví od úřadů správních má místo míti u právních soudů sborových, pak u instancí druhých a třetích vůbec, u instancí prvních ale v království Lombardsko-Benátském a tam, kde se to uzná za nevyhnutelné.

Jinak pokládati se má u jednosoudů jakožto instancí prvních za to, že jsou se správou v úřadě okresním spojeni.

Co se však týče vnitřního zřízení těchto úřadů okresních (viz článek 4), může se jim vedle okolností úředník soudní nebo politický přikázati, jak toho kde potřeba žádá.

20. Jak ve sporných i mimosporných záležitostech civilních, tak i v záležitostech trestních mají býti tři instance.

21. První instance, jak pouze juridické, tak i ty, ježto co úřadové okresní zároveň budou míti správu politickou, ustanoveny jsou pro záležitosti civilní v mezích, kteréz se vyměří, pro přestupky a ty příčiny, ježto se zvláště pojmenují, pak k tomu, aby povahu skutku vyhledávaly a soudům trestním všelikou pomocí a podporou se propůjčovaly.

22. V distriktech přiměřených, hledíc při tom pokud možná k politickému rozdělení zemi, ustanoveni budou soudové kollegialní čili sborové jakožto první instance pro sudství v příčině zločinů a zvláště pojmenovaných přečinů, pak pro všechny ty záležitosti právní, ježto meze působnosti úřadův okresních převyšují.

23. K odbývání záležitostí civilních a trestních v instanci druhé zříditi se mají vrchní soudové zemští, prohlížejíc při tom k nejvyšší potřebě a na ni přestanouc.